

Sosnowiec, dnia 02.06.2022

WPS. 0012.2.2022

**Pani
Joanna Jończyk
Przewodnicząca
Komisji Zdrowia, Rodziny
i Polityki Społecznej
Rady Miejskiej w Sosnowcu**

Wydział Polityki Społecznej w załączeniu przekazuje materiał przygotowany na posiedzenie Komisji Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej na 09.06.2022r. dotyczący „**Polityka Gminna względem osób starszych i niepełnosprawnych**”.

Materiał został opracowany przez Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – załącznik nr 1, Centrum Usług Socjalnych i Wsparcia – załącznik nr 2.

Zmiany demograficzne zachodzące w ostatnim czasie na całym świecie, a szczególnie w krajach europejskich, powodują wzrost liczby osób w wieku powyżej 65 roku życia i więcej, czyli w wieku starości. Wraz z tymi zmianami powstał problem starzenia się społeczeństw. Zjawisko to jest naturalną konsekwencją przedłużenia przeciętnego czasu trwania życia ludzkiego, spadku umieralności w krajach stabilnych politycznie i gospodarczo oraz spadku stopy urodzeń. W ujęciu globalnym jest wynikiem malejącego wskaźnika przyrostu naturalnego.

Współczesne czasy kreują społeczeństwo mocne, zdrowe, młode i piękne, przygotowane do coraz szybszych zmian. W takim społeczeństwie osoby starsze mogą czuć się dyskryminowane, a ich potrzeby nie są brane pod uwagę. Pokolenie naszych Seniorów kształtowało swoje zachowania społeczne, zawodowe i obywatelskie w zupełnie innej, niż dzisiejsza rzeczywistość. Stąd występują trudności w przystosowaniu się, rozumieniu i podążaniu za zmieniającym się światem. Konieczne jest zatem podejmowanie takich działań, które będą prowadzić do wzmocnienia pozycji Seniorów, do wspierania ich samodzielności i podmiotowości.

W celu zapewnienia seniorom wpływu na sprawy dotyczące lokalnej społeczności w roku 2014 została utworzona Sosnowiecka Rada Seniorów. Rada jest organem o charakterze doradczym, inicjatywnym i konsultacyjnym organów Miasta Sosnowca. Podejmuje działania w celu integracji sosnowieckiego środowiska osób starszych oraz wzmocnienia udziału seniorów w życiu społeczności lokalnej Sosnowca.

W roku 2021 wybrana została już IV kadencja Rady Seniorów. Aktualna RS liczy 21 członków i została wybrana na 4 letnią kadencję.

I kadencja (2014-2015) Rady Seniorów liczyła 36 członków i wybrana była na okres 1 roku.

II kadencja (2015-2017) Rady Seniorów liczyła 20 członków i wybrana była na okres 2 lat.

III kadencja (2017-2021) Rady Seniorów liczyła 21 członków i wybrana była na okres 3 lat.

IV kadencja (2021-2025) Rady Seniorów liczy 21 członków i wybrana była na okres 4 lat.

Rada Seniorów jest reprezentacją środowiska seniorów i jako organ doradczy ma wpływ na politykę lokalną, podejmuje też ważne inicjatywy pozwalające wykorzystać potencjał intelektualny i doświadczenie życiowe seniorów. Siedziba Rady Seniorów Miasta Sosnowca mieści się przy ul. Modrzejowskiej 42. W poniedziałki w godzinach od 11.00 do 13.00 odbywają się tam spotkania Komisji problemowych, natomiast w środy w godz. od 16.00 do 17.00 działa Pogotowie informatyczne dla Seniora, gdzie pomocy w zakresie obsługi telefonu lub laptopa udzielają wolontariusze

W skład Rady wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na rzecz osób starszych, klubów seniora, uniwersytetów trzeciego wieku, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, których przedmiot działalności obejmuje problematykę senioralną jak również kandydatów niezrzeszonych, którzy legitymowali się co najmniej 15 osobowym poparciem lub mieli poparcie od w/w podmiotów.

Radni Rady Seniorów zawsze licznie uczestniczą w konferencjach, warsztatach oraz innych imprezach zarówno dla seniorów, a także międzypokoleniowych, organizowanych przez różne instytucje i placówki zewnętrzne. Chętnie biorą udział w imprezach organizowanych przez Miasto, promując swoją działalność. Od 2016 roku wspólnie z Wydziałem Polityki Społecznej organizują dużą miejską imprezę Sosnowieckie Dni Seniora (jednakże w latach 2020 – 2021 impreza nie odbyła się ze względu na covid). Przedstawiciele Rady Seniorów również uczestniczą w sesjach oraz posiedzeniach Komisji Stałych Rady Miasta.

Radni Sosnowieckiej Rady Seniorów bardzo chętnie włączyli się w projekt ClairCity. Celem projektu było zbadanie związków pomiędzy zachowaniem mieszkańców, a jakością powietrza i ich zdrowiem. Chodzi także o zaangażowanie i podniesienie świadomości mieszkańców na temat tych zagadnień. Projekt zakładał także stworzenie innowacyjnych narzędzi (m.in. gra internetowa, aplikacja na smartfony) ułatwiających mieszkańcom zrozumienie związków pomiędzy ich zachowaniem w codziennym życiu a jakością powietrza w ich mieście oraz ich zdrowiem. Dwójka Radnych nagrała krótkie filmy, które zostały opublikowane na kanale you tube.

Rada Seniorów konsultuje ważne dla seniorów projekty dokumentów, doradza oraz proponuje ciekawe i potrzebne inicjatywy. W tym miejscu zaznaczyć należy, że w roku 2017 to właśnie z inicjatywy rady opracowany został „*Informator dla Seniora*” zawierający kompendium wiedzy potrzebnej seniorowi. Obecnie jest on aktualizowany.

Podkreślić należy, iż swoje obowiązki radni Sosnowieckiej Rady Seniorów wykonują społecznie, niejednokrotnie pokrywając koszty podróży na konferencje z własnych środków finansowych. Uczestnictwo w różnego rodzaju konferencjach i spotkaniach Rad Seniorów pozwoliło na nawiązanie kontaktów z Radami Seniorów w całej Polsce oraz zacieśnienie współpracy z Radami z miast ościennych. Oprócz powyższego organizowane są spotkania seniorów Miasta Sosnowca, pogadanki, wystawy malarstwa i fotografii sosnowieckich seniorów jak również spotkania z młodzieżą w ramach wymiany międzypokoleniowej. Rada Seniorów ściśle współpracuje z Wydziałami Urzędu Miejskiego w Sosnowcu (Wydziałem Polityki Społecznej, Wydziałem Edukacji, Wydziałem Zdrowia, Wydziałem Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Wydziałem Kultury) jak również z jednostkami organizacyjnymi miasta, organizacjami pozarządowymi, uniwersytetami trzeciego wieku, klubami seniorów oraz innymi.

Zaznaczyć należy, że Rada Seniorów Miasta Sosnowca również podjęła działania w zakresie poprawy funkcjonowania osób z niepełnosprawnością w mieście. Członkowie Rady często spotykają się z mieszkańcami domów pomocy społecznej, ŚDS-ów, hospicjum, WTZ-ów. Radni są zapraszani na spotkania, imprezy jak również sami z własnej inicjatywy i woli odwiedzają osoby, które przebywają w w/w placówkach. Mają wtedy okazję poznać warunki bytowe osób przebywających w placówkach jak również porozmawiać, wysłuchać. Jest to również bardzo ważny element integracji zarówno dla Radnych Rady Seniorów Miasta Sosnowca oraz podopiecznych ośrodków.

Pragnę podkreślić, iż członkowie Rady czynnie włączyli się w tworzenie dokumentu jakim jest „**Polityka Senioralna Miasta Sosnowca na lata 2021 - 2027**”. Został on przyjęty Uchwałą Nr 670/XXXVIII/2021 Rady Miejskiej z dnia 25 lutego 2021 roku. Jest jednym z ważniejszych dokumentów w sferze polityki wobec osób starszych, określa bowiem misję i wizję Sosnowca na najbliższe lata, wytycza kluczowe cele i zadania przewidziane do realizacji w tym zakresie. Stanowi podstawę podejmowania działań w sferze tworzenia warunków poprawiających jakość życia seniorów.

W koncepcji polityki senioralnej ujęto szeroki zakres działań adresowanych zarówno do samych seniorów, zgodnie z zasadą podmiotowości osób starszych, do ich opiekunów, społeczności lokalnych, w których żyją seniorzy jak i do podmiotów funkcjonujących w sferze oddziaływania na sytuację tej grupy ludności (pomocy społecznej, edukacji, kultury, ochrony zdrowia, aktywizacji społecznej i in.).

Podstawowym celem budowy polityki senioralnej w Sosnowcu było określenie celów, priorytetów, kierunków, wskaźników jak również realizatorów polityki senioralnej. Podstawą

do sformułowania misji i wizji Polityki senioralnej Sosnowca była również diagnoza sytuacji i potrzeb osób starszych oraz analiza uwarunkowań infrastrukturalnych dostępnych w mieście.

Strategia przygotowana została w oparciu o analizę dokumentów pochodzących z różnych źródeł, danych statystycznych, konsultacji z Radą Seniorów miasta Sosnowca, pracownikami Wydziału Polityki Społecznej, zebranych materiałem empirycznym.

Polityka senioralna w Sosnowcu na lata 2021-2027 obejmuje propozycje działań różnych podmiotów w tym MOPS-u, innych miejskich instytucji, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych i społeczności lokalnej. W rzeczywistości starzenie się społeczności to kwestia, która dotyczy wszystkich organizacji i instytucji działających na terenie miasta, stąd by osiągnąć pozytywną zmianę niezbędna jest współpraca samorządu z partnerami gospodarczymi, społecznymi, publicznymi, pozarządowymi.

Wszystkie podmioty, jak i siły społeczne, kierując się fundamentalnymi zasadami odnoszącymi się do osób starszych, przyczyniają się w skali miasta Sosnowca do realizacji idei gminy przyjaznej seniorom.